III

(Подготвителни актове)

ЕВРОПЕЙСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ

556-А ПЛЕНАРНА СЕСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ – INTERACTIO, 2.12.2020 Г. – 3.12.2020 Г.

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно презграничните плащания в рамките на Съюза (кодифициран текст)

[COM(2020) 323 final — 2020/0145 (COD)]

(2021/C 56/05)

Докладчик: **Gonçalo LOBO XAVIER**

Консултация	Европейски парламент, 23.7.2020 г.
	Съвет на ЕС, 15.10.2020 г.
Правно основание	Член 114, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз
Компетентна секция	„Единен пазар, производство и потребление“
Приемане от секцията	10.11.2020 г.
Приемане на пленарна сесия	3.12.2020 г.
Пленарна сесия №	556
Резултат от гласуването („за“/„против“/„въздържал се“)	242/2/5

1. **Заключения и препоръки**

1.1. Европейският икономически и социален комитет (ЕИСК) приветства предложението на Комисията относно презграничните плащания в Съюза, което има за цел намаляване на разходите за презгранични плащания в евро и създаване на по-голяма прозрачност по отношение на таксите за превалутиране.

1.2. ЕИСК подкрепя факта, че Комисията следва да анализира допълнителните възможности — и техническата осъществимост на тези възможности — за разширяване на приложението на правилото за равно таксуване с цел да се обхванат всички парични единици на Съюза и за по-нататъшно подобряване на прозрачността и съпоставимостта на таксите за превалутиране. Разширяването на приложението на правилото за равно таксуване ще продължи задълбочаването на вътрешния пазар и ще избегне дискриминацията спрямо гражданите, които живеят извън еврозоната и които могат например да наредят презгранична платежна операция в парична единица, различна от евро.

1.3. Що се отнася до представянето и периода на обхват на този доклад, който има за цел да оцени някои аспекта на въздействието на предложението за регламент, ЕИСК изразява съгласие с факта, че той би трябвало да бъде представен най-късно до 19 април 2022 г. и да обхваща най-малко периода от 15 декември 2019 г. до 19 октомври 2021 г.

1.4. В духа на кодификацията и тъй като Европейският парламент, Съветът и Комисията се споразумяха, чрез междуинституционално споразумение от 20 декември 1994 г., че може да се прилага ускорена процедура за бързо приемане на кодифицираните актове (предвид невъзможността за въвеждане на изменения по същество в актовете, предмет на кодификация), ЕИСК изцяло подкрепя 20 април 2021 г. като датата за влизане в сила на настоящия регламент.

2. **Предложението на Комисията**

2.1. В контекста на Европа на гражданите Комисията поставя акцент върху опростяването и изясняването на правото на Съюза, за да стане то по-ясно и по-достъпно за гражданите. Тази цел не може да бъде постигната, ако съществуват множество разпоредби, които след като са били изменяни неколкократно и често съществено, продължават да се намират отчасти в първоначалния акт, отчасти в последващите го изменящи актове. Необходимо е проучване и сравнение на голям брой актове, за да се установи кои са действащите разпоредби. Поради това кодификацията на разпоредби, претърпели чести изменения, е от съществено значение за яснотата и прозрачността на правото ([1]).

2.2. Целта на настоящото предложение на Комисията, COM(2020) 323 final, е да се извърши кодификация на Регламент (ЕО) № 924/2009 на Европейския парламент и на Съвета ([2]). Регламент (ЕО) № 924/2009 беше изменен с Регламент (ЕС) № 260/2012 на Европейския парламент и на Съвета ([3]) и впоследствие с Регламент (ЕС) 2019/518 на Европейския парламент и на Съвета ([4]).

2.3. Новият регламент ще замести различните актове, включени в него; настоящото предложение запазва напълно съдържанието на кодифицираните актове и следователно се ограничава до тяхното обединяване, като внася единствено формални изменения, необходими за самото кодифициране ([5]).

3. **Общи бележки**

3.1. Презграничните плащания са от решаващо значение за интеграцията на икономиката на ЕС и играят важна роля, за да се гарантира, че гражданите и предприятията от всички държави — членки на ЕС, се ползват от едни и същи права, предлагани от единния пазар ([6]). В действителност плащанията са основен елемент на единния пазар, който включва свободното движение на стоки, хора, услуги и капитал. Както е посочено в работния документ на службите на Комисията *Impact Assessment Accompanying the document Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council amending Regulation (EC) № 924/2009 as regards certain charges on cross-border payments in the Union and currency conversion charge* ([7]) (Оценка на въздействието, придружаваща предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 924/2009 по отношение на определени такси за презграничните плащания), високите разходи за презгранични плащания създават пречки пред единния пазар — ефективни пречки пред презграничните дейности на домакинствата (купуване на стоки/услуги в друга валутна зона) и предприятията (използване на доставчици, намиращи се в чужбина, достигане до клиенти в друга валутна зона) (…). Високите разходи за презгранични плащания също създават две категории ползватели на платежни услуги: тези в еврозоната, които могат да достигнат, със своите плащания, множество граждани и предприятия на ЕС при много ниски разходи, и тези в държавите извън еврозоната, които могат да достигнат само да малък брой хора и предприятия с плащания при ниски тарифи. За преодоляването на тези два проблема най-ефективното средство е законодателно действие на равнище ЕС и това е съобразено с целите на Договорите.

3.2. След въвеждането на еврото ЕС осъществи няколко инициативи, имащи за цел намаляване на разходите за презгранични платежни операции ([8]). С течение на времето законодателството, свързано с презграничните плащания, беше предмет на редица преразглеждания, насочени към намаляване на разходите за гражданите и предприятията в еврозоната. Въпреки това, както се посочва в горепосочения работен документ на службите на Комисията ([9]), презграничните плащания в евро с произход от държави извън еврозоната, както и презграничните плащания във валута, различна от евро, независимо от държавата на произход или местоназначение, не следват същата тенденция по отношение на равнището на таксите, заплащани от ползвателите на платежни услуги.

([1]) COM(2020) 323 final.

([2]) Регламент (ЕО) № 924/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно презграничните плащания в рамките на Общността и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2560/2001 (ОВ L 266, 9.10.2009 г., стр. 11).

([3]) ОВ L 94, 30.3.2012 г., стр. 22.

([4]) ОВ L 91, 29.3.2019 г., стр. 36.

([5]) COM(2020) 323 final.

([6]) Вж. Брифинг на ЕП *Cross-border euro transfers and currency conversions — A step forward in favour of the single market (Презгранични трансфери в евро и конвертирането на валути — Стъпка напред в полза на единния пазар)*.https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/628291/EPRS_BRI(2018)628291_EN.pdf.

([7]) Вж. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CONSIL%3AST_7844_2018_ADD_1&from=FR.

([8]) Вж. например Регламент относно единната зона за плащания в евро (SEPA) (ЕС) № 260/2012, който въведе набор от стандарти за платежни операции в евро (кредитни преводи в SEPA, директните дебити в SEPA), или Директивите за платежните услуги, които увеличиха прозрачността на таксите и позволиха на нови участници да навлязат на пазара.

([9]) Вж. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CONSIL%3AST_7844_2018_ADD_1&from=FR.

3.3. Настоящото предложение на Комисията представлява още една стъпка в посока намаляване на оперативните разходи. С него се изменя Регламент (ЕО) № 924/2009 с цел:

а) намаляване на разходите за презграничните плащания в евро: с други думи цената на презграничните платежни операции в евро в рамките на ЕС не трябва да се различава от вътрешните платежни операции, извършени в националната парична единица на държавите членки. Държавите членки, чиято парична единица е различна от еврото, могат да решат да разширят приложното поле на настоящия регламент по отношение на националната си парична единица (клауза за участие), при условие че уведомят Комисията за това;

б) създаване на по-голяма прозрачност по отношение на таксите за превалутиране, за да се осигури защита на потребителите срещу прекомерно високите такси за услугите по превалутиране и за да се гарантира, че на потребителите се предоставя информацията, която им е нужна, за да изберат най-добрата възможност за превалутиране ([10]).

3.4. И двете действия, предложени от Комисията, ще представляват крачка напред в осигуряването на равни възможности за МСП навсякъде в Европа, отключвайки потенциала на единния пазар ([11]). МСП, установени в еврозоната, ще получат потенциално по-голямо търсене от потребители и предприятия, установени в държави членки извън еврозоната (където високите такси за презгранични плащания представляват съществена пречка). От своя страна МСП, установени в държави членки извън еврозоната, ще имат достъп при по-ниски разходи до 360 милиона граждани (потенциални клиенти) и 16 милиона предприятия от еврозоната (клиенти и доставчици). Следователно те ще могат да се конкурират по-добре на пазара на ЕС ([12]). Друго очаквано въздействие е насърчаването на по-голямо равенство между европейските граждани по отношение на достъпа до презгранични плащания при ниски тарифи.

4. **Конкретни бележки**

4.1. Регламент (ЕО) № 924/2009 относно презграничните плащания изравнява в целия ЕС таксите за презгранични плащания в евро в рамките на ЕС с таксите за вътрешни плащания в евро (т.е. за платежни операции в рамките на една и съща държава членка). Държавите — членки на ЕС извън еврозоната, могат да решат да разширят приложното поле на настоящия регламент по отношение на националната си парична единица, при условие че уведомят Комисията за това.

4.2. Въпреки че предложението за регламент представлява важна стъпка към задълбочаване на вътрешния пазар, би било полезно да се обмисли възможността правилото за равно таксуване да обхване всички парични единици на Съюза, както е посочено в съображение 12. Всъщност се наблюдават ситуации, при които някои банки, установени в държави членки извън еврозоната, начисляват между 15 и 30 EUR за презгранична платежна операция в размер на 100 EUR.

4.3. Разширяването на правилото за равно таксуване за всички парични единици на Съюза би било от полза за потребителите на финансови услуги, които ще бъдат третирани равностойно, независимо от държавата членка или паричната единица, в която извършват дадена презгранична платежна операция. Разширяването на правилото за равно таксуване, така че да обхване всички парични единици на Съюза, би било още по-амбициозна стъпка, тъй като би означавало доставчиците на платежни услуги да уеднаквят таксите си за всички презгранични операции между държавите от ЕС, независимо от паричната единица на ЕС, с вътрешните платежни операции, включително плащания в парични единици, които не са тези на изпращащата или получаващата държава. Ползвателите на платежни услуги със сигурност биха се възползвали от този вариант, но това би довело до значителни разходи за доставчиците на платежни услуги, наред с другото, по отношение на инфраструктурата ([13]).

4.4. Европейската комисия определено би трябвало да обмисли допълнително тази възможност, като анализира ползите и разходите за всички заинтересовани страни.

([10]) Вж. https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/628291/EPRS_BRI(2018)628291_EN.pdf.
([11]) Вж. https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/628291/EPRS_BRI(2018)628291_EN.pdf.
([12]) Вж. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CONSIL%3AST_7844_2018_ADD_1&from=FR.
([13]) Вж. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CONSIL%3AST_7844_2018_ADD_1&from=FR.

4.5. ЕИСК счита, че при бъдещо преразглеждане на регламента би било уместно да се изясни положението с таксите за счетоводните приходи, да се обмисли допълнително информацията, която трябва да бъде предоставена на клиентите преди иницииране на платежно нареждане, и изрично да се посочи моментът, в който следва да се изпраща електронно уведомление и с каква честота.

Брюксел, 3 декември 2020 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Christa SCHWENG